

KEEL JA KIRJANDUS

Türi Põhikool

Loovtöö liik: omaloominguline töö

Teema: Vanasõnade mäng

Loovtöö eesmärgid

1. Valmistada loominguline täringumäng vanasõnade õppimiseks.
2. Lõimida töös erinevaid õppeaineid: eesti keel, kirjandus, tööõpetus, tehnoloogia.
3. Muuta õppimine mänguliseks ja atraktiivseks.

Töö etapid ja sisu

1. Ettevalmistav töö

Tutvuti veebipõhiste vanasõnaloenditega, kirjutati välja ligi 60 rahvatarkust ja kirjutati neile selgitused. Kasutatud allikad:

- Vikitsitaadid. „Eesti vanasõnad“.
http://et.wikiquote.org/wiki/Eesti_vanas%C3%B5nad (15.04.2013)
- Materjalid. „Vanasõnad mitmest valdkonnast“.
<http://materjalid.jigsy.com/vanasonad>
(15.04.2013)

2. Mängukaartide ja mängulaua valmistamine

Esiteks joonistati mängulaua mustand. Mängulaud valmistati suurele A3 papist alusele, millele kleebiti värvilisest paberist välja lõigatud mängualad. Mängukaardid lõigati paberist välja ja neile kleebiti peale värviline paber, et mäng oleks värviküllasem. Kaardi värvilisele poolele kirjutati vanasõna ja teisele poolele vanasõna tähendus. Valmistati mängulaud ja mängukaardid.

3. Mängujuhendi koostamine

Lauamäng on mõeldud 2–4 õpilasele. Mäng koosneb 1 mängulauast, 4st nupust, 47 kaardist ja ühest täringust. Mäng on üles ehitatud klassikalisele nupu-täringumängu metoodikale. Mängu alustab suurima silmade arvu veeretanu. Edasi saab liikuda vastavalt täringuga heidetud silmade arvule, kuid enne tuleb lahti seletada vastasmängija poolt vanasõnakaardipakist tõmmatud kaardikesele kirjutatud vanasõna tähendus. Nupusammude teel on ka mõningaid takistusi: näiteks mõnele sammunumbrile sattudes jääb käik vahele või tuleb mitu sammu tagasi minna.

4. Loovtöö kirjaliku osa vormistamine

Kirjaliku osa vormistamiseks võeti aluseks kooli kodulehel olev loovtööde vormistamise juhend. Kirjalik osa koosneb: tiitellehest, sisukorrast, sissejuhatuses, töö käigust, kokkuvõttest, kasutatud kirjandusest ja lisast, milleks on mängujuhend.

5. Loovtöö esitluse koostamine

Programmiga *PowerPoint* valmis loovtöö esitlus, millega anti kuulajatele teada loovtöö teema valiku põhjused, töö eesmärgid, kirjeldati töö käiku, tutvustati mängu, anti hinnang oma tööle ja tehti järeldused.

6. Loovtöö esitlus

Tööd esitleti loovtöökomisjonile. Töö autorid selgitasid töö protsessi, kitsaskohti ja õnnestumisi. Esitluse lõpus vastati küsimustele.

7. Tulemused ja järeldused

Töö tulemuseks valmis põnev lauamäng, mis aitab õpilastel paremini vanasõnu mõista ja arendab eneseväljendusoskust. Töö koostajad õppisid ise juurde palju vanasõnu ja omandasid mängu koostamise kogemuse.

8. Esile kerkinud küsimused ja probleemid, kordaminekud

Loovtööle lisas keerukust sobiva raskusastmega vanasõnade leidmine. Üldlevinud ütlushiited teavad paljud, kuid murdekeelsed ja keerukama sisuga ütlushiited ei pruugi saada mängijate poolt lahti seletatud. Omaette boonuseks pidasid loovtöö tegijad seda, et vanasõnade kaarte saab pidevalt juurde kirjutada ning selliselt mängu täiendada. Miks mitte kirjutada kaarte huvitavate mõistatuste või kõnekäändude kohta? Mänguliselt õppimine on tore!